

schade als gevolg van de AVG-schending te vergoeden aan betrokkenen. De AVG betreft een Europese verordening die voor overheden en private partijen geldt. Gelet op een nog geldende uitzondering¹⁴ voor de Belastingdienst op de regels voor schadevergoedingen uit de Awb en het 'gesloten stelsel' van rechtsmiddelen in de fiscaliteit, vormt de eenzijdige beslissing tot toekenning van een schadebedrag naar onze analyse geen beschikking waartegen in zijn algemeenheid rechtstreeks bezwaar en beroep bij de fiscale- of algemene bestuursrechter openstaat.

In de brieven aan de burgers inzake de toekenning van een schadevergoeding zal geen 'bezwaarclausule' worden opgenomen. Wel zal daarin worden opgenomen dat burgers die menen toch (grotere) gevolgen van FSV te hebben ondervonden, zich bij de Belastingdienst kunnen melden. Deze zullen alsdan individueel worden bezien. De bewijslast ligt hierbij bij de burger; deze zal de daadwerkelijke schade en het causale verband met de onrechtmatige verwerkingen in FSV aannemelijk moeten maken. Een betrokkene die niet kan verenigen met het toegekende bedrag zal in beginsel een vordering bij de civiele rechter moeten instellen. Ook hierbij rust de stel- en bewijsplicht op de burger. De rechter zal dan beoordelen of de (im)materiële schade een hogere vergoeding rechtvaardigt.

Naast de civiele rechter zal ook de (algemene) bestuursrechter zich bevoegd (kunnen) verklaren in bepaalde gevallen. Dat zal met name kunnen gelden indien er ook sprake is van een schriftelijke beslissing op een AVG-verzoek¹⁵ dat verband houdt met dezelfde verwerking zoals een verzoek om inzage. Gegeven het complexe wettelijke kader dat de bevoegdheid regelt en de aard van de voorliggende schendingen, valt hierbij niet uit te sluiten dat de algemene bestuursrechter zijn bevoegdheid breed zal invullen. Maar dit is op voorhand niet duidelijk.

Financiën

Onderstaande tabel biedt een overzicht van het verwachte aantal burgers dat per effect in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in verband met immateriële schade. Bij een hogere schadevergoeding zal het budgettaire beslag toenemen.

	Aantal burgers	Tegemoetkoming per burger	Totale tegemoetkoming
Bijzondere persoonsgegevens	~3.300	Minimaal €250	€825.000
Gegevensdeling met derden	~1.000	Minimaal €250	€250.000
Te lang intensief toezicht	~9.500	Minimaal €250	€2.375.000
Subtotaal			€3.450.000
Strafrechtelijke gegevens	max. 5.000	Minimaal €250	€1.250.000
Totaal			€4.700.000

Op basis van de huidige inzichten in de omvang populatie en te hanteren vergoedingen van minimaal 250 euro per persoon lijkt een totaalbedrag van circa 3.5 miljoen euro benodigd ten behoeve van de vergoeding. De 5.000 nog (nader)

¹⁴ In artikel V van de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten staat dat de bepalingen uit de Awb die zien op schadevergoeding niet van toepassing is voor schade veroorzaakt door besluiten of handelen van de Belastingdienst.

¹⁵ Als bedoeld in artikel 15 -22 van de AVG.

te onderzoeken registraties met strafrechtelijke gegevens zijn hier niet in mee genomen. Alle genoemde bedragen zijn nog exclusief uitvoeringskosten.

Op dit moment zijn er nog geen financiële middelen voor de tegemoetkoming FSV begroot. Er wordt een integrale raming opgesteld en de inzet is om een deel van de middelen ten behoeve van de MSNP-compensatie om te labelen ten behoeve van de FSV-vergoeding. Er is ten tijde van de raming van de MSNP-populatie rekening gehouden met een hoger aantal personen die in de dwanginvordering/persoonlijk faillissement is terechtgekomen dan nu op basis van huidige inzichten het geval blijkt te zijn. De eerste budgettaire raming voor MSNP-compensatie lijkt hiermee te ruim. Wat betreft de geormerkte middelen die niet tot besteding komen ten behoeve van MSNP, wordt getracht inzet te realiseren op FSV. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan zal dekking nader bezien moeten worden.

Communicatie

De vergoeding van immateriële schade schending AVG FSV wordt opgenomen in de volgende FSV-tegemoetkomingsbrief. Uw woordvoerder zal de communicatie rond die brief verzorgen.

Politiek/bestuurlijke context

In het FSV debat van 13 september jl. hebt u genoemd dat u begin november de kamer informeert over de uitwerking van het tegemoetkomingsbeleid. Het onderwerp in deze nota is onderdeel van dit beleid. Bovendien heeft dit beleid de aandacht van andere departementen. J&V, SZW en AZ zijn op ambtelijk niveau op de hoogte gesteld van de hoogte van de schadevergoeding.

- Reactie ?

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

Vervolgbrief FSV tegemoetkoming

Datum
4 oktober 2022

Notanummer
2022-0000242723

Bijlagen
TK brief,
AEF rapport,
pilotbrief

Aanleiding

In het debat over FSV op 13 september jl. hebt u toegezegd de TK in dit najaar te informeren over de verdere uitwerking van het tegemoetkomingsbeleid voor FSV. U hebt gezegd dit begin november in de ministerraad te willen behandelen. Bijgaand ontvangt u deze brief, die besproken kan worden op het reguliere FSV overleg van 10 oktober 2022 11:00-11:45 uur. In dat overleg ligt ook de nota voor over de wijze waarop de correctie op de aangifte moet worden uitgevoerd. Het is aan te raden om in het overleg te starten met de behandeling van die nota.

Bespreekpunten

- Welke aanpassingen wenst u in deze conceptversie van de brief, voordat deze aan de CWIZO wordt aangeboden?
- Bent u akkoord met doorzending aan de CWIZO inclusief bijlagen, na verwerking van uw eventuele aanpassingen?

Kernpunten

- De brief is tot stand gekomen op basis van eerdere nota's die u ter besluitvorming ontving. Dat is de nota over MSNP (2022-0000227434) en de nota over schadevergoeding AVG (2022-0000237742). De nota over de wijze waarop de correctie op de aangifte moet worden uitgevoerd, ligt gelijktijdig met deze brief voor.
- U maakt bij verzending van de Kamerbrief een rapport van AEF openbaar over de uitvoering van MSNP en of de Belastingdienst zich daarbij kan laten ondersteunen door externen. Ook verstrekt u de pilotbrief voor mensen die geen effect bij de Belastingdienst hebben ondervonden van hun FSV-registratie. Tot slot verstrekt u een actualisatie van het PwC onderzoek naar gegevensverstrekking. Dit onderzoek is nog in beweging en hierover vindt nog overleg plaats binnen de Belastingdienst. PwC zal naar verwachting een positieve appreciatie geven op het onderzoek van de Belastingdienst. Het rapport volgt in de week van 10 oktober.
- Met de tekenversie van de TK brief wordt u ook gevraagd om in te stemmen met openbaarmaking van alle beslisnota's behorende bij deze brief.
- De brief is aangemeld bij de CWIZO van 17 oktober, zodat de RWIZO van 1 november en de MR van 4 november gehaald kunnen worden.
- Op 7 oktober wordt de dekking en inpasbaarheid binnen de beschikbare middelen die voor MSNP en FSV zijn gereserveerd besproken met de IRF.

07.10.22
besprek
op 10/10
Mun

Bij Voorjaarsnota 2022 is er 186 mln. euro gereserveerd voor herstel MSNP, uit de huidige ramingen blijkt dat alle drie de herstelonderdelen, die in de Kamerbrief worden voorgesteld, uit dit budget kunnen worden gedekt. Deze kosten lopen volgens de huidige ramingen namelijk op tot circa 142 mln. euro. Dit zal ook onderdeel van het gesprek zijn tussen FEZ en de IRF. We zullen hier tijdens het overleg met u op terug komen. Akkoord is nodig voorafgaand aan verzending CWIZO.

Toelichting

Niet alle onderdelen van de brief worden toegelicht in deze nota, omdat hij is gebaseerd op eerdere beslissingen. Er wordt bij enkele onderwerpen stilgestaan.

Selectie op de aangifte

- Het aantal te beoordelen aangiften is toegenomen tot 17.400 wegens een bestandsvergelijking. Dit is toegelicht in de brief. In de vorige FSV brief is gemeld dat het circa 11.000 aangiften betrof.
- De verwachting wordt uitgesproken dat op basis van een steekproef het aantal personen waarvan geen fiscale reden voor selectie gevonden wordt, 5.000 is.
- De passage over de manier van herstel, ambtshalve vermindering van de aanslag, via een tegemoetkoming of een combinatie van beide moet geactualiseerd worden naar aanleiding van de bespreking van die nota.
- De directie Vaktechniek zal een werkinstructie opstellen om te kunnen beoordelen of de aangiften op fiscale aspecten zijn geselecteerd. Die instructie wordt extern onafhankelijk getoetst. Een optie kan zijn om het College van de rechten van de mens die beoordeling te laten verrichten, mits het hiertoe bereid is. Een gesprek hierover moet nog plaatsvinden.

Witthelven
extern
moet
zijn en
de fiscale feiten?

Schade wegens schending AVG

- Op uw aangeven in het FSV overleg van 3 oktober is het bedrag voor schadevergoeding AVG van € 250 op € 375 gezet.
- De groep van 5.000 personen waarvan strafrechtelijk gegevens lijken te zijn opgeslagen betreft een maximum op basis van een steekproef, er moet nog onderzocht worden of er gevolg is gegeven aan deze verwerking van gegevens en daarmee het recht op een vergoeding.
- Het onderzoek dat de Belastingdienst uitvoert naar gegevensverstrekking is voorwaardelijk voor het vaststellen van de omvang van de groep personen waarvan gegevens zijn verstrekt aan derden en waarbij die derde daar gevolg aan heeft gegeven. Er wordt voorzien dat dit onderzoek ultimo dit jaar is afgerond.
- Er is opgenomen dat een persoon die een schadevergoeding krijgt, maar meent dat dit bedrag zich niet verhoudt tot zijn schade, de persoon zich met een onderbouwde vordering tot de Belastingdienst kan wenden. Die vordering wordt dan beoordeeld. Een persoon kan ook de rechter om een uitspraak vragen. Uiteraard is het idee dat de (vastgestelde) schadevergoeding voldoende is en deze stappen niet nodig zijn.

Effecten bij invordering

- Er wordt voorgesteld om voor schulden buiten de Belastingdienst overeenstemming met deze partijen te bereiken, als ware er sprake geweest van een MSNP traject waarbij de Belastingdienst de schuld gedeeltelijk aflost, en de partijen kwijtschelding verlenen. De gesprekken

→ Wanneer wel?

hierover zijn gestart, maar de uitkomst is nog niet bekend. Indien partijen niet instemmen, is dit voorstel niet haalbaar.

- U maakt een rapport openbaar van AEF waarin geadviseerd wordt om de uitvoering van het tegemoetkomingsbeleid bij de Belastingdienst te leggen wegens expertise en toegang tot systemen, maar voor de bepaling van het nadeel gebruik kan worden gemaakt van externe schuldhulpverleners. Hier wordt een uitvoeringstoets op verricht.

→ Wanneer gereed?
bij de vergadering

Overige effecten

- U verstrekt de pilotbrief voor personen die geen nadeel bij de Belastingdienst hebben ondervonden van de FSV-registratie aan de TK, conform een eerdere toezegging.
- U informeert de TK nader over het verzendingschema van de brieven in de bijlage.
- U zegt toe ernaar te streven om inzageverzoeken in FSV voor verzoeken ontvangen vanaf 1 september 2022 binnen één maand af te handelen en de behandeltermijn niet standaard te verlengen.

PwC-uitvoeringstoets

Moties en toezeggingen

- U komt voor het einde van het jaar terug op de juridische bijstand zoals dat is verzocht in motie Alkaya en eerder is gevraagd door lid Omtzigt. Het aanbieden van volledige gefinancierde juridische bijstand aan alle FSV-geregistreerden lijkt u in elk geval niet haalbaar en is naar uw mening ook niet nodig. Voor verschillende groepen FSV-geregistreerden wordt bezien of een uitbreiding van de bestaande mogelijkheden voor juridische ondersteuning waardevol en passend zou kunnen zijn.
- U gaat in op de 2 bouwstenen participatie en onafhankelijkheid, zoals u toegezegd hebt aan de leden Van Dijk en Azarkan.
- U verstrekt een actualisatie van de resultaten naar het onderzoek gegevensverstrekking. Dit betreft het onderzoek dat de Belastingdienst uitgevoerd heeft als opvolging van het eerdere PwC rapport over gegevensdeling. De belangrijkste conclusie is dat de gegevensverstrekking aan derden beperkter is van omvang dan op basis van het PwC rapport verondersteld werd. Het bijbehorende rapport volgt in de week van 10 oktober.

ook in de brief

|| ←

Financieel

→ Aan de Kamer is gecommuniceerd om in de volgende versie van de Kamerbrief nader in te gaan op de budgettaire- en uitvoeringsconsequenties van het tegemoetkomingsbeleid, voor zover deze inzichtelijk zijn. Inmiddels is er meer zicht op de budgettaire gevolgen van het tegemoetkomingsbeleid FSV.

|| Bij Voorjaarsnota 2022 is er ten behoeve van MSNP 186 mln. euro gereserveerd (zie tabel). De formulering MSNP is afhankelijk van het gesprek met de andere schuldeisers, dit kan betekenen dat de formulering aangepast wordt in de versie voor CWIZO.

Compensatieregeling	2022	2023	2024	Totaal	totaal
---------------------	------	------	------	--------	--------

MSNP

<i>Compensatie MSNP</i>	15.000	50.938	50.938	50.938	116.875
<i>Uitvoering MSNP</i>	15.000	30.313	24.438	24.438	68.750
Totaal MSNP	30.000	81.250	74.376	74.376	186.625

Momenteel zijn de aantallen van de verschillende doelgroepen nog in beweging. Op basis van de huidige inzichten is het wellicht mogelijk om de compensatie met betrekking tot de selectie op de aangifte, schending AVG en MSNP (deels) te dekken uit de reservering uit Voorjaarsnota 2022. De kosten voor de compensatie van deze doelgroepen komt op basis van de getallen neer op 20 tot 30 miljoen euro. Echter, moet hier een kanttekening geplaatst worden gezien het feit dat de aantallen van de verschillende doelgroepen nog niet vast staan en de compensatiebedragen MSNP nog voor verandering gevoelig zijn, kan hier op dit moment geen zekerheid worden gegeven dat het inpasbaar is. Bij selectie aan de Poort wordt nu uitgegaan van 100% forfaitaire tegemoetkoming. Wat betreft de uitvoering ten behoeve van MSNP zal uiteindelijk een uitvoeringstoets worden opgesteld met als doel inzichtelijk te maken welke impact de regeling heeft op de Belastingdienst qua uitvoerbaarheid, capaciteitsinzet en financiële middelen.

Communicatie

Op het moment dat de brief uitgaat, nu voorzien in november, bereidt woordvoering de communicatie voor.

Politiek/bestuurlijke context

U hebt toegezegd de TK in het najaar te informeren over de verdere uitwerking van het tegemoetkomingsbeleid. In het debat van 13 september jl. hebt u gezegd begin november deze brief in de ministerraad te willen bespreken. Motie Azarkan roept bovendien op om de uitvoering te starten in 2022. De brief is aangemeld bij de CWIZO van 17 oktober, zodat de RWIZO van 1 november en de MR van 4 november gehaald kunnen worden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

TER BESLISSING EN BESPREEKING T.B.V. OVERLEG 10 OKTOBER 2022

Aan de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

DG Belastingdienst
Concurrendirectie Fiscale
en Juridische Zaken

TER INFORMATIE

Aan de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

FSV: wijze herstel bij discriminatoire selectie aangiften

Datum
6 oktober 2022
Notanummer
2022-0000245484
Bijlagen
geen

Aanleiding

Op 24 juni 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over de vormgeving tegemoetkoming Fraude Signalerings Voorziening (FSV).¹ Daarbij heeft u onder meer een herbeoordeling aangekondigd van de aangiften voor de periode 2012 tot en met 2019 waarbij vanwege de selectie aan de poort code 1043 is toegekend in combinatie met specifieke zorgkosten en/of giften. Is bij de selectie van de aangifte sprake geweest van schending van een grondrecht, zoals een schending van het verbod op discriminatie naar afkomst of geloofsovertuiging, dan is het voorstel om de fiscale correctie op de aangifte te laten vervallen. In deze nota wordt aan u voorgelegd op welke wijze dit herstel kan worden vormgegeven en welke rechtsgrondslag hiervoor kan worden gebruikt.² Dit mede ten behoeve van de voor november aan de Kamer toegezegde brief over de verdere uitwerking van het FSV-tegemoetkomingsbeleid.

07/10/22
Bespreeken

Beslis- en bespreekpunten

Beslispunten

Gaat u ermee akkoord dat:

- { • het herstel bij de aanslagen waarbij vanwege een discriminatoire selectie de correctie moet vervallen – in elk geval buiten de huidige termijn voor ambtshalve vermindering (vijf jaar) - zal plaatsvinden via het toekennen van een tegemoetkoming (optie 2);
- { • deze tegemoetkoming hierbij op forfaitaire wijze wordt bepaald, waarbij gedacht kan worden aan een forfaitaire tegemoetkoming van 100% van het te vervallen correctiebedrag in de aanslag³;
- { • met het uitkeren van de tegemoetkoming (pas) zal worden begonnen nadat de vereiste wettelijke grondslag is gerealiseerd;
- { • aan de belastingplichtigen die voor herstel in aanmerking komen (eerst) wordt gevraagd of ze een beroep willen doen op de tegemoetkoming, omdat in de tegemoetkomingsregeling als voorwaarde zal worden gesteld dat geen gebruik wordt gemaakt van rechtsmiddelen tegen de correctie;
- { • de belastingplichtigen uit de 'herbeoordelingsgroep' die volgens onze interne beoordeling niet voor herstel in aanmerking komen, een bericht hiervan ontvangen in de vorm van een voor bezwaar vatbare beschikking?

10/10/ Alheid
22 met
een aantal
kan Hehag,
moet
bespreken
Juu

¹ Kamerbrief 24 juni 2022, 31 066, nr. 1065.

² Naast dit 'fiscale' herstel zal bij een registratie in FSV separaat (moeten) worden beoordeeld of de betrokken belastingplichtige (im)materiële schade heeft geleden als gevolg van een schending van de AVG (waarvoor hij – ook - voor een vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komt).

³ Als er als gevolg van de discriminatoire selectie en het daaropvolgende onderzoek naar de aangifte bijvoorbeeld € 2000 aan aftrek specifieke zorgkosten is geschrappt, zal de tegemoetkoming dan dus € 2000 bedragen. Deze € 2000 ziet hierbij zowel op de te veel betaalde belasting als op de gemiste toeslagen en voordelen uit inkomensafhankelijke regelingen.

Bespreekpunt

Voor de wijze van herstel bij de aanslagen waarvoor de termijn voor ambtshalve vermindering nog niet is verstreken, zijn nog zowel optie 1 (ambtshalve vermindering) als optie 2 (tegemoetkoming) in beeld. Uitgaande van herstel in 2023 betreft dit in beginsel de aanslagen over de jaren 2018 en 2019. Aan beide opties zijn voor- en nadelen verbonden. Graag bespreken we deze met u.

Kernpunten

- Voor het herstel bij de aangiften waarbij bij de selectie sprake is geweest van een schending van een grondrecht zien we globaal drie methoden. De eerste sluit aan bij het bestaande fiscale instrumentarium; de correctie wordt hierbij als uitgangspunt ongedaan gemaakt via een ambtshalve vermindering. Bij de tweede methode blijft de aanslag in beginsel in stand en wordt het herstel geboden via een tegemoetkoming buiten de aanslagregeling (en dus het verzamelinkomen) om. Daarnaast is, als derde alternatief, een combinatie van deze methoden denkbaar.
- Bij herstel via ambtshalve vermindering wordt gebruik gemaakt van een bekend en regulier fiscaal instrument. Voordeel hiervan is dat het herstel in elk geval deels op basis van bestaande grondslagen kan plaatsvinden. Voor de periode buiten de vijf jaar kan een rechtsgrond (alleen) op relatief eenvoudige wijze en op korte termijn – via een ministeriële regeling – worden gerealiseerd als de in het kader van box 3 gehanteerde lijn wordt losgelaten.
- Deze optie is echter in het bijzonder voor wat betreft de doorwerking, voor de periode 2012-2017, naar de toeslagen en inkomensafhankelijke regelingen vanuit uitvoeringsoogpunt zeer bezwaarlijk. Bij een eerdere interdepartementale bespreking hebben andere departementen aangegeven dat zij niet akkoord zullen gaan met verlenging van de ambtshalve vermindering over deze periode omdat dit bij hen zou leiden tot grote uitvoeringsproblemen. Ook de verantwoordelijke uitvoeringsdirectie bij de Belastingdienst ziet grote uitvoeringsnadelen.
- Voor herstel via het toekennen van een tegemoetkoming is, op gelijke wijze als bij de MSNP-tegemoetkoming, een wettelijke grondslag nodig. De uitbetaling van tegemoetkomingen kan eerst aanvangen nadat die wettelijke grondslag is gerealiseerd.
- Deze hersteloptie lijkt alleen uitvoerbaar indien een forfaitaire benadering wordt gehanteerd. Gedacht kan worden aan een forfaitaire tegemoetkoming van 100% van de terug te draaien correctie in de aanslag (in andere woorden 100% van het geweigerde aftrekbedrag in inkomstenstermen).
- Een optie tot het combineren van beide hiervoor beschreven mogelijkheden betreft het bieden van herstel binnen de vijf jaar via ambtshalve vermindering en buiten de vijf jaar via een tegemoetkoming. Voor het 'tegemoetkomingsdeel' is dan nog steeds een wettelijke grondslag nodig.
- Voordeel is dat hiermee binnen de reguliere termijn voor ambtshalve herziening cumulatie met de tegemoetkoming wordt voorkomen. Belangrijk nadeel is dat zich verschillen in uitkomst tussen belastingplichtigen kunnen gaan voordoen, afhankelijk van het jaar waarop de discriminatoire selectie betrekking heeft. Dat zal lastig uit te leggen zijn. Ook ontstaan er uitvoeringstechnisch verschillende benaderingen.
- Naar verwachting kan, nadat de beoordelingskaders zijn opgesteld en vastgesteld, in het tweede kwartaal van 2023 gestart worden met een beoordeling of er sprake is van een fiscale selectiereden bij de daardoor in aanmerking komende 17.400 aangiften en wordt dit afgerond in 2023. Vervolgens kan vanaf eind 2023 / begin 2024 uitbetaling plaatsvinden van het herstelbedrag voor die gevallen waarbij geen sprake was van fiscale selectiereden.
- Voor de budgettaire- en uitvoeringsaspecten van het in deze nota beschreven herstel wordt verwezen naar de nota 'Vervolgbrief FSV tegemoetkoming' (2022-242723) die tegelijkertijd besproken zal worden.

→ non heel inkomens-
gevoelig!

→ begrip ik, lees

bespreken

→ licht de h opto

Toelichting

Algemeen

- In de brief van 24 juni 2022 is een herbeoordeling aangekondigd van de aangiften over de periode 2012 tot en met 2019 waarbij vanwege selectie aan de poort code 1043 is toegekend in verband met specifieke zorgkosten en/of giften.⁴
- Bezien wordt of bij de selectie van deze aangiften sprake is geweest van schending van een grondrecht zoals een schending van het verbod op discriminatie naar afkomst of geloofsovertuiging. Is dit het geval (of kan dit niet worden uitgesloten) dan wordt voorgesteld een eventuele correctie op de aangifte te laten vervallen.⁵
- Aan de herbeoordeling, en de vaststelling van de daarbij te hanteren kaders, wordt momenteel gewerkt. De onderhavige nota richt zich op de wijze waarop het herstel kan worden vormgegeven indien eenmaal is vastgesteld dat sprake is van een selectie in strijd met een grondrecht. In de brief van 24 juni 2022 is daaromtrent aangegeven dat nog wordt gezien op welke wijze het terugdraaien van de correctie zal worden vormgegeven en welke rechtsgrondslag hiervoor zal worden gehanteerd. In het bijzonder de doorwerking naar het verzamelinkomen speelt hierbij een rol.
- Voor het herstel zien we globaal drie methoden. De eerste sluit aan bij het bestaande fiscale instrumentarium; de correctie wordt hierbij als uitgangspunt ongedaan gemaakt via een ambtshalve vermindering. Bij de tweede methode blijft de aanslag in beginsel in stand en wordt het herstel geboden via een tegemoetkoming buiten de aanslagregeling (en dus het verzamelinkomen) om. Daarnaast is, als derde alternatief, een combinatie van deze methoden denkbaar.

Optie 1: herstel via ambtshalve vermindering

- De vanuit fiscaal oogpunt meest voor de hand liggende wijze van herstel is via een ambtshalve vermindering van de aanslag.⁶ Hiermee wordt gebruik gemaakt van een bekend en regulier fiscaal instrument.
- De hiermee samenhangende vermindering van het inkomen (met de eerdere correctie) over een jaar werkt alsdan direct door naar het verzamelinkomen over dat jaar, en daarmee naar de toeslagen en andere inkomensafhankelijke regelingen die van het verzamelinkomen uitgaan. Op zichzelf is een dergelijke doorwerking inhoudelijk ook terecht (ervan uitgaande dat we in zoverre de situatie willen herstellen die zou hebben bestaan zonder discriminatoire selectie).
- In lijn met de aangekondigde proactieve benadering van de 'herbeoordelingsgroep' kan ervoor gekozen worden om bij de belastingplichtigen die voor herstel in aanmerking komen 'ongevraagd' (dat wil zeggen zonder voorafgaande verzoek) een vermindering te verlenen.^{7 8} Verder is het naar ons oordeel passend om belastingplichtigen uit de

⁴ Dit zijn de aangiften waarvan PWC expliciet heeft vastgesteld dat het risico bestaat dat de selectie meer gericht was op kenmerken van de belastingplichtige dan op fiscale risico's.

⁵ Alsdan zal dus niet meer afzonderlijk worden getoetst of de 'controle hiermee heeft plaatsgevonden op een wijze die zozeer indruist tegen hetgeen van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht' (criterium Hoge Raad). Dit wordt, in lijn met het advies van de Landsadvocaat, als een gegeven beschouwd. De resultaten van het onderzoek naar de aangifte mogen in een dergelijke situatie niet worden gebruikt en de daaruit voortvloeiende correctie dient te vervallen (ook al is deze op zichzelf materieel correct en is het onderzoek van de aangifte verder correct en zorgvuldig verlopen).

⁶ Een uitzondering geldt als de aanslag nog niet onherroepelijk vast staat en bijvoorbeeld bezwaar of beroep is ingesteld. Alsdan kan het vervallen van de correctie wordt meegenomen in die lopende bezwaar- of beroepsprocedure.

⁷ Een alternatief is om betrokkenen actief te benaderen over hun recht op herstel, maar de beslissing om daadwerkelijk een verzoek tot ambtshalve vermindering in te dienen aan hen te laten.

⁸ Dit hoeft wettelijk gezien niet in de vorm van een voor bezwaar vatbare beschikking. Als de belastingplichtige het niet eens is met de vermindering kan deze een verzoek indienen tot een verdergaande ambtshalve vermindering. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een dergelijk verzoek dient wel bij voor bezwaar vatbare beschikking te gebeuren.

'herbeoordelingsgroep' die volgens onze interne beoordeling niet voor herstel in aanmerking komen eveneens een bericht hiervan, in de vorm van een voor bezwaar vatbare beschikking, te sturen. Hiertegen kan dan desgewenst bezwaar en beroep worden ingesteld.

- Een potentieel knelpunt bij deze herstelkans ligt in periode van vijf jaar (terug) die voor ambtshalve vermindering is gesteld. Uitgaande hiervan kan bij herstel in 2022 worden teruggegaan naar 2017 en bij herstel in 2023 in beginsel naar 2018. Dit terwijl de 'herbeoordelingsgroep' ziet op de periode 2012 tot en met 2019.
- Een uitzondering geldt indien een termijnoverschrijding voor bijvoorbeeld een bezwaar of ambtshalve vermindering als verschoonbaar kan worden gezien. In een recente conclusie stelt AG Niessen dat hiervan sprake kan zijn indien een belastingplichtige buiten de geldende termijnen alsnog een bezwaar of verzoek tot ambtshalve vermindering indient zodra hij van de mogelijke discriminatoire selectie op de hoogte is geraakt (en hij dit eerder niet kon weten). Ook in het Landsadvocaatadvies wordt deze mogelijkheid genoemd.
- Het in (alle) gevallen waarin de belastingplichtige niet op de hoogte is of kan zijn van bepaalde relevante omstandigheden (gaan) aannemen van een verschoonbare termijnoverschrijding kan echter ingrijpende gevolgen hebben voor de praktijk.
- Vanuit deze optiek verdient het, als voor deze herstelkans wordt gekozen, de voorkeur de doorbreking van de 'vijfjaarstermijn' voor de onderhavige specifieke situatie te formaliseren. Dit enerzijds om niet in discussie te hoeven treden of sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding en anderzijds om ongewenste precedentwerking zo veel mogelijk te voorkomen. Dat zou strikt juridisch kunnen door het bij ministeriële regeling maken van een uitzondering op art. 45aa UR IB (waarin de vijfjaarstermijn is neergelegd). Bij box 3 is evenwel als lijn gehanteerd dat een dergelijke substantiële inbreuk op de bestaande kaders eigenlijk bij wet zou moeten gebeuren en het lijkt niet voor de hand te liggen om die lijn hier niet te hanteren.
- Voordeel van herstel via ambtshalve vermindering is derhalve dat deze in elk geval deels op basis van bestaande grondslagen – jurisprudentie Hoge Raad⁹ in combinatie met regeling ambtshalve vermindering – kan plaatsvinden. Voor de periode buiten de vijf jaar kan een rechtsgrond (alleen) op relatief eenvoudige wijze en op korte termijn – via een ministeriële regeling – worden gerealiseerd als de in het kader van box 3 gehanteerde lijn wordt losgelaten.
- Een belangrijk (praktisch) bezwaar tegen deze optie betreft echter de uitvoerbaarheid. Op dit moment bestaat geen duidelijk beeld of de voor deze wijze van herstel benodigde gegevens, in het bijzonder over de periode 2012-2017, wel nog in alle gevallen aanwezig zijn, bijvoorbeeld vanwege het verlopen van de bewaartermijnen. Ook voor wat betreft de doorwerking, via het verzamelinkomen, naar de toeslagen en inkomensafhankelijke regelingen. Op zijn minst zal die doorwerking tot zeer substantiële uitvoeringsopgaven kunnen leiden bij andere uitvoerders. Reden waarom de voor die uitvoerders verantwoordelijke ministeries zich in een eerder stadium sterk tegen deze herstelmethodes hebben verzet.
- Een andere consequentie van herstel via 'ambtshalve vermindering' is dat dit herstel hiermee in beginsel gebonden is aan de kaders van dit instrument. Zo wordt bij een ambtshalve vermindering geen belastingrente vergoed (wel wordt de eventuele over de eerdere correctie in rekening gebrachte rente verminderd).
- Heeft een belastingplichtige mogelijk bijkomende schade, zoals schade van dwanginvordering, dan kan deze (alleen) een vordering bij de Belastingdienst en, waar nodig, bij de civiele rechter indienen.

2012 - 2019

→ kopie advies AB!!

→ niet door niet wettelijke

→ ook een overtuigend argument Agc

⁹ Waarbij deze jurisprudentie uit december 2020 dus niet als zogenoemde 'nieuwe' jurisprudentie voor de toepassing van de ambtshalve vermindering wordt gezien.

Optie 2: herstel via tegemoetkoming

- Bij deze mogelijkheid wordt, kortgezegd, herstel geboden door middel van een door de Belastingdienst uit te keren tegemoetkoming voor de financiële gevolgen van de discriminatoire selectie. Een dergelijke tegemoetkoming gaat buiten de aanslagregeling om; de aanslag en het verzamelinkomen blijven hiermee ongewijzigd. Er is geen directe doorwerking naar de toeslagen of naar inkomensafhankelijke regelingen.
- Voor de toekenning van een dergelijke tegemoetkoming bestaat momenteel geen rechtsgrond. Deze zal voorafgaande aan de daadwerkelijke toekenning van de tegemoetkomingen moeten worden gerealiseerd. Dit kan door het opnemen van een specifieke tegemoetkomingregeling in de algemene maatregel van bestuur op basis van het wetsvoorstel Wet delegatiebepalingen tegemoetkoming schrijvende gevallen¹⁰ of door middel van een specifiek wetsvoorstel. →
- In die tegemoetkomingsregeling kan alsdan worden bepaald wie in aanmerking komt voor de tegemoetkoming en hoe deze wordt bepaald. In dit opzicht biedt een tegemoetkomingsregeling ruimere mogelijkheden om desgewenst extra componenten mee te nemen, zoals een rentevergoeding.
- Een belangrijke complicatie bij deze herstelmethode is dat belastingplichtigen die een dergelijke tegemoetkoming ontvangen op basis van de wet, in elk geval binnen de termijn van vijf jaar, tevens een verzoek kunnen doen tot ambtshalve vermindering. Maar ook buiten de vijfjaarstermijn bestaat het risico dat belastingplichtigen zich op een verschoonbare termijnoverschrijding gaan beroepen. Om 'dubbel' herstel zo veel mogelijk te voorkomen kan in de tegemoetkomingsregeling als voorwaarde worden opgenomen dat de belastingplichtige geen beroep doet op rechtsmiddelen tegen de correctie (bezwaar, verzoek om ambtshalve vermindering, herziening) en evt. lopende rechtsmiddelen intrekt. Het staat hiermee echter niet bij voorbaat vast dat alle mogelijke gevallen van dubbel herstel kunnen worden onderkend (uitvoeringstechnisch) en voorkomen (juridisch). Over de jaren 2018 en 2019 gaat het om 200 aangiften die worden onderzocht. Het feitelijk effect van dit risico is dus zeer klein.
- Bij een keuze voor de optie van een tegemoetkoming ligt het naar onze mening niet voor de hand om de betrokken belastingplichtige minder gunstig te behandelen dan bij herstel via ambtshalve vermindering. Uitgaande hiervan zou de tegemoetkoming - ten minste - moeten worden gesteld op het bedrag van de belasting, toeslagen en voordelen uit inkomensafhankelijke regelingen dat de belastingplichtige zou hebben verkregen via de route van de ambtshalve vermindering. // eerd.
- Als de uitvoering van de tegemoetkoming in deze vorm bij de Belastingdienst wordt gelegd, zal dit voor de Belastingdienst een aanzienlijke verzwarende van de uitvoeringslasten betekenen (ten opzichte van de optie van herstel via ambtshalve vermindering). De Belastingdienst zal alsdan per belastingplichtige die voor de tegemoetkoming in aanmerking komt tevens het gemiste bedrag aan toeslagen en voordelen uit inkomensafhankelijke regelingen moeten bepalen. →
- De Belastingdienst zal hiervoor naar verwachting in de meeste gevallen niet over alle benodigde gegevens beschikken, bijvoorbeeld over de gerechtigdheid tot en het gebruik van inkomensafhankelijke regelingen. De tegemoetkoming kan alsdan alleen per individueel geval en in overleg met de belastingplichtige, aan de hand van door de belastingplichtige aangedragen gegevens worden bepaald. Dit is zeer arbeidsintensief, voor de Belastingdienst waarschijnlijk niet uitvoerbaar en belastend voor de

¹⁰ Dit wetsvoorstel moet hiervoor wel eerst zijn aangenomen. Het is op dit moment nog aanhangig bij de Tweede Kamer; waarbij de stemming in november 2021 is aangehouden. U bent nader geïnformeerd over de status van dit wetsvoorstel in de nota van 23 september 2022.

belastingplichtige. De kans is reëel dat ook de belastingplichtige niet meer over de benodigde gegevens over de oudere jaren zal beschikken.

- De optie van herstel via de toekenning van een tegemoetkoming lijkt hiermee alleen uitvoerbaar indien een meer forfaitaire benadering wordt gekozen. Ervan uitgaande dat in de praktijk de marginale druk van belasting, premies, toeslagen en inkomensafhankelijke regelingen alleen in zeer uitzonderlijke gevallen boven de 100% zal komen, kan dan worden gedacht aan een forfaitaire tegemoetkoming van 100% van de terug te draaien correctie. Het gaat daarbij om - 100% van het - het geclaimde aftrekbedrag (in inkomenstermen) dat ten gevolge van de discriminatoire selectie en het daaropvolgende onderzoek naar de aangifte, bij de aanslagregeling niet in aanmerking is genomen. Een dergelijke forfaitaire benadering kan een zekere mate van overcompensatie met zich brengen. Op deze wijze is het voor de Belastingdienst echter wel uitvoerbaar.
- Het zou zich in incidentele gevallen kunnen voordoen dat de marginale druk boven de 100% ligt, bijvoorbeeld als door de correctie boven de 'harde' inkomensgrens van de huurtoeslag is gekomen. Omdat op dit moment niet duidelijk is of dergelijke gevallen zich hebben voorgedaan, wordt voorgesteld hiervoor vooralsnog geen voorziening op te nemen. Hetzelfde geldt voor een mogelijkheid om evf bijkomende schade te vergoeden. Mochten dergelijke situaties (toch) opkomen, dan zal nader worden bezien of aanvullingen nodig zijn (en hoe deze kunnen worden gerealiseerd). Dit laat onverlet dat betrokken burgers altijd om vergoeding van materiële of immateriële schade kunnen verzoeken.

kans is
nee gewo

begrijp ik

eens, kun je

Optie 3: combinatie van beide mogelijkheden

- Een optie tot het combineren van beide hiervoor beschreven mogelijkheden betreft het bieden van herstel binnen de vijf jaar via ambtshalve vermindering en buiten de vijf jaar via een tegemoetkoming.¹¹
- Voor het toekennen van de tegemoetkoming zal dan uiteraard ook in deze optie een rechtsgrondslag moeten worden gerealiseerd. Tevens kan een dergelijke aanpak lastig uit te leggen zijn, zeker als er zich verschillen in uitkomst gaan voordoen. Bijvoorbeeld als bij een belastingplichtige waarbij de discriminatoire selectie zich bij de aangifte over 2018 heeft voorgedaan, de som van de vermindering van de belasting en de evt verhoging van de toeslagen en inkomensafhankelijke voordelen, lager is dan de forfaitaire tegemoetkoming die hij zou hebben gekregen als de discriminatoire selectie zich bij de aangifte over bijvoorbeeld 2014 zou hebben voorgedaan.

Communicatie

De wijze van herstel bij de aangiften waarbij bij de selectie sprake is geweest van een schending van een grondrecht wordt opgenomen in de volgende FSV-tergemoetkomingsbrief. Uw woordvoerder verzorgt communicatie rond die brief.

Politiek/bestuurlijke context

In het FSV-debat van 13 september jl. heeft u aangegeven dat u begin november de Kamer informeert over de uitwerking van het tegemoetkomingsbeleid. Het onderwerp in deze nota is onderdeel van dit beleid. Het onderwerpt raakt - uitvoeringsinstellingen van - diverse andere departementen. Met de voorgestelde lijn wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de door die departementen in een eerder stadium opgebrachte bezwaren tegen een wijze van herstel die doorwerkt naar het verzamelinkomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹¹ Vergelijkbaar met de hardheidsregeling in de herstelregelingen toeslagen. Deze hardheidsregeling is echter niet of nauwelijks in de praktijk toegepast omdat de daaronder vallende gevallen uiteindelijk onder de ruimere compensatieregeling zijn gebracht.

Wae 2-11
09.30 u.

TER BESPREKING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

Regulier FSV overleg 2 november

Datum

27 oktober 2022

Notanummer

2022-0000264809

Bijlagen

1. brief met tracks
2. validatie PwC

Aanleiding

Op 2 november vindt van 09.30 tot 10.15 uur het reguliere FSV-overleg plaats.

Bespreekpunten

1. Aanpassingen in TK-brief uitwerking beleid FSV-tegemoetkoming
 - a. Passage juridische bijstand
 - b. Passage MSNP
 - c. Validatie onderzoek gegevensverstrekking door PwC (bijlage)

02. 11. 2022

Kernpunten

- In de TK-brief die gisteren voorlag in de RWIZO zijn aanpassingen doorgevoerd, zie de track changes versie bijgaand.
 - De passage over juridische bijstand is aangepast. Hier is op 31 oktober over gesproken met J&V en de Raad voor Rechtsbijstand (RvR). Ondanks uw wens om deze passage scherper te krijgen, is dit slechts beperkt gelukt; voor concretere toezeggingen moet eerst meer worden uitgezocht in samenspraak met J&V en de RvR. De passage ligt nog voor bij hen ter accordering.
 - Het MSNP-onderdeel is aangepast na overleg met de NVVK (Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening). De belangrijkste wijziging betreft dat u onderzoekt hoe u de tegemoetkoming buiten de boedel kunt houden en dat u de mogelijkheden rondom schulden buiten de Belastingdienst nog onderzoekt met externe partijen en de verdergaande toelichting daarover schrapt.
 - Bij het onderdeel gegevensverstrekking aan derden is de validatie door PwC toegevoegd. In die validatie bevestigt PwC de bevindingen van de Belastingdienst over de gegevensverstrekking.
 - Er volgt nog een tekenversie voor de MR inclusief een nota waarmee alle beslisnota's aan u worden voorgelegd om openbaar te maken.

Besproken.
Gewijzigde
brief met
L. MR.
bij conclusie
RWIZO

Kull

Toelichting

Communicatie

Woordvoering bereidt communicatie voor om te kunnen versturen na afloop van de MR over de tegemoetkomingsbrief.

Politiek/bestuurlijke context

Geen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Belastingdienst
Programmadirectie
Buitengewone Zaken
Blauw

Persoonsgegevens

nota

Tegemoetkoming FSV – beoordeling combinatieposten

Datum
2 november 2022

Notanummer
2022-0000268809

Bijlagen
1. advies rijksadvocaat

Aanleiding

De Belastingdienst heeft in het verleden verzoeken tot deelname aan een traject Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen (MSNP) afgewezen. Bij ca. 700 afwijzingen van deze verzoeken was sprake van een combinatie van zowel een onterechte afwijfsgrond (registratie in FSV, aanwezigheid van 'opzet of grove schuld' (O/GS) of een schuld van € 10.000 of hoger¹) als één (of meerdere) terechte afwijfsgrond(en). Enkel door de aanwezigheid van één of meerdere terechte afwijfsgronden, zouden deze verzoeken altijd zijn afgewezen. Deze burgers komen daarom, in tegenstelling tot een eerder besluit², niet in aanmerking voor een tegemoetkoming. Naar aanleiding van concrete twijfel over de rechtmatigheid van de beleidsmatige afwijfsgronden voor een verzoek tot deelname aan een MSNP-traject heeft de Belastingdienst een aantal van deze afwijfsgronden laten toetsen door de Rijksadvocaat. Dit memo gaat nader in op de aard van de afwijfsgronden en het advies van de Rijksadvocaat.

02. 11. 22.

Beslispunt

1. Bent u akkoord met het standpunt dat als een verzoek tot deelname aan een MSNP-traject is afgewezen op grond van een onterechte afwijfsgrond in combinatie met een (of meerdere) terechte afwijfsgrond(en), dat het verzoek terecht is afgewezen en in dat geval burgers niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming?

Toelichting

In deze nota wordt besproken welke (terechte) afwijfsgronden er zijn toegepast bij de beoordeling van een verzoek tot toelating tot een MSNP-traject en wat de consequentie is geweest voor een burger als er bij de afwijfsgronden van zo'n verzoek zowel een terechte afwijfsgrond is aangevoerd als een onterechte afwijfsgrond. Daarnaast wordt er stilgestaan bij een deel van de toegepaste afwijfsgronden, die zijn ontleend aan de afwijfsgronden om een verzoek voor de Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) af te wijzen. Over de rechtmatigheid van deze afwijfsgronden is recent twijfel ontstaan, hierover is advies gevraagd aan de Rijksadvocaat.

¹ Notitie van 14 maart 2022, met het nummer 2022-0000122296 (Tegemoetkoming MSNP – omvang en opties uitvoering).

² Notitie van 14 maart 2022, met het nummer 2022-0000122296 (Tegemoetkoming MSNP – omvang en opties uitvoering) (derde beslispunt).

Terechte afwijsgonden

In de onderzochte populatie zijn gevallen aangetroffen waarbij het verzoek om deel te nemen aan het MSNP-traject op meerdere afwijsgonden is afgewezen. In sommige van deze gevallen is de afwijzing gebaseerd op zowel een of meer afwijsgonden die terecht waren in combinatie met een of meer afwijsgonden die later onterecht bleken te zijn. De afwijsgonden³ die hieronder staan vermeld zijn door de Belastingdienst gebruikt bij het beoordelen van een aanvraag tot deelname aan een MSNP-traject.

1. De verzoeker is niet ingeschreven op een Nederlands adres
2. Een eerder schuldsaneringstraject is niet naar behoren verlopen
3. De verzoeker is geen natuurlijk persoon
4. De verzoeker is nog actief ondernemer
5. De bij het verzoek opgegeven schuld is niet juist
6. Er is een verkeerd percentage opgegeven
7. Het voorstel is onjuist of onvolledig
8. Er is geen verzoek schuldoverzicht/stabilisatieovereenkomst ontvangen
9. Er is geen openstaande schuld
10. Er is geen aangifte gedaan
11. Er is een WSNP-traject doorlopen in de afgelopen 10 jaar
12. Het voorstel is niet het maximaal haalbare of voorstel is niet volledig of juist onderbouwd
13. De schuldhulpverlener is niet bevoegd

In de gevallen waarin een verzoek tot deelname aan de MSNP-traject is afgewezen gebaseerd op zowel een terechte als een onterechte afwijsgond, kan worden geconcludeerd dat een afwijzing terecht is geweest. Immers ook zonder de onterechte afwijsgond was het verzoek tot deelname aan een MSNP-traject afgewezen. Hierdoor heeft het aanvoeren van een onterechte afwijsgond dus niet geleid tot onterecht nadeel voor de burger. Het besispunt in deze nota staat daarmee haaks op het besluit⁴ dat u eerder heeft genomen met betrekking tot de afbakening van de populatie voor tegemoetkoming:

- Het afbakenen van 'benadeling', dus: het afbakenen van tegemoetkoming tot afwijzende beschikkingen waarin minimaal één van de aangedragen redenen niet terecht is, niet zijnde een formele afwijsgond.

Het herstellen van een afgewezen verzoek

Bij de aanwezigheid van één van de afwijsgonden werd de verzoeker in de gelegenheid gesteld om het verzoek aan te vullen, dan wel het verzuim te herstellen. Gebeurde dit niet, dan werd het verzoek tot deelname aan het MSNP-traject afgewezen. Als er een nieuw verzoek werd ingediend waarin de terechte afwijsgond was hersteld, dan werd een MSNP-traject toegekend. Als dit nieuwe verzoek wederom werd afgewezen (bijvoorbeeld op basis van een onterechte afwijsgond), dan zal, om te bepalen of recht bestaat op een tegemoetkoming, afzonderlijk worden beoordeeld of de afwijzing van het latere verzoek (on)terecht is geweest.

³ Afwijsgonden 6 en 10 t/m 13 volgen direct uit artikel 19a Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en 73.5.1 Leidraad Invordering 2008.

⁴ Notitie van 14 maart 2022, met het nummer 2022-0000122296 (Tegemoetkoming MSNP – omvang en opties uitvoering) (derde besispunt).

Heroverweging beoordeling

Naar aanleiding van een uitspraak van de Hoge Raad uit 2012 is vanuit de vaktechnische lijn een vraag opgekomen. Tot dan toe was de jurisprudentie verdeeld over de verhouding tussen een verzoek tot instemming met een schuldregeling (primair verzoek) en het verzoek om toegelaten te worden tot de WSNP o.g.v. artikel 287a Faillissementswet. De Hoge Raad heeft in 2012 de knoop doorgehakt en is tot het oordeel gekomen dat een bevel tot instemming met een aangeboden schuldregeling niet afhankelijk is van het antwoord op de vraag of de schuldenaar toegelaten zou kunnen worden tot de WSNP.

Deze toelatingsvereisten – die van toepassing zijn voor de WSNP- zijn tussen 2012-2018 ook beleidsmatig toegepast voor het beoordelen van een MSNP-aanvraag. Na het arrest van de Hoge Raad heeft de Kennisgroep Invordering aangegeven⁵ om een voorstel te doen voor een beleids- en wetswijziging, omdat het beleid volgens de kennisgroep niet in die vorm was te handhaven. Deze uitspraak heeft zes jaar lang (2012-2018) niet geleid tot verandering in beleid. Hierdoor is er vanuit vaktechnisch perspectief twijfel ontstaan over de rechtmatigheid van het beleid. Om deze reden is er advies ingewonnen over de toepassing van afwijsgonden voor de WSNP (artikel 73.5.1 Leidraad Invordering 2008). De Rijksadvocaat concludeert in zijn advies⁶ dat het pleitbaar is dat het beleid van de Belastingdienst omtrent het beoordelen van een verzoek tot toelating van een MSNP-traject niet onrechtmatig was. Op basis daarvan is de conclusie getrokken dat verzoeken die conform dit beleid zijn afgewezen, terecht zijn afgewezen. Er is daarom geen reden om voor deze groep tot compensatie over te gaan, er is immers niet onrechtmatig gehandeld door de Belastingdienst. Aan compensatie kom je dan niet toe. Wel tot compensatie overgaan voor de groep kan dan leiden tot een compensatie waar geen recht op bestaat en kan precedent scheppen. Daarnaast wordt dan ook de uitvoering belast.

Communicatie

N.v.t.

Politiek bestuurlijke context

Een afwijzende beslissing op het voorgelegde besluit heeft een verhogend effect op de genoemde aantallen in de TK brief tegemoetkoming FSV voor de MSNP doelgroep.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

⁵ Verslag KGI van 7 februari 2013

⁶ Notitie van Rijksadvocaat inz. MSNP van 6 oktober 2022.